

Barn- och utbildning

PFÖ - 2021

2020-03-04

Information

Nämnder och styrelser har i uppdrag att inkomma med förslag på effektiviseringar/besparingar i sin verksamhet för att säkra budgeten för 2021. Dessa förslag presenteras för Budgetberedningen i kommande dialoger.

Vi bedömer den totala intäktssidan för Vaggeryds Kommun som mycket osäker och vi behöver säkerställa ett resultat för 2021 på 18 miljoner för att hantera den stora investeringsvolym som vi genomför i Vaggeryds kommun.

Dialogbaserad och samordnad budgetprocess

Kommunen samlar merparten av de budgetrelaterade ärendena till kommunens budgetprocess och dess budgetberedning. Skälen till detta är många, bland annat är det ett effektivt sätt då samordningen ger tidsvinster. Metoden skapar också delaktighet och helhetssyn. Vidare är förändringsbeslut ofta förknippat med prioriteringar som i många fall behöver värderas av olika aktörer utifrån olika perspektiv och inte minst helhetens sammantagna utmaningar. Denna samordnade budgetprocess samlar helhetens utmaningar och väger dessa mot varandra utifrån de ekonomiska resurser som finns tillgängliga. Processen handlar om att lyssna och kommunicera olika parter/verksamheters utmaningar och samtidigt skapa förståelse och ett gemensamt ansvar för helheten. Förutom att dialogerna i sig är viktiga, är det också viktigt att sända tydliga styrsignaler tidigt i processen. Politiken ger signaler om hur de ser på olika prioriteringar och nämnderna och förvaltningarna får möjlighet att skicka signaler om de långsiktiga behoven av resurser och verksamhetsprioriteringar. På så sätt ökar förutsättningarna för att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Tydliga riktlinjer och anvisningar tillsammans med tidiga planeringsförutsättningar ger stabilitet och är en central framgångsfaktor i god ekonomisk hushållning. Beslut som innebär en ekonomisk påverkan ska alltid bygga på en analys, vidare måste finansiering finnas i beslutsunderlag som får ekonomiska effekter.

Direktiv och förutsättningar

Budgetramarna kommer att fastställas av kommunfullmäktige den 22 juni 2020. Skattesats, resultatmål, investeringsbudget samt den övergripande delen av budget och verksamhetsplan fastställs vid detta sammanträde.

Budgeten är en förändringsbudget vilket innebär att detaljplaneringen i förvaltningen kan påbörjas redan i mars avseende kommande år utifrån detta direktivs beräkningsramar. Politiska satsningar kompletteras ramarna i juni. Syftet med en tidig start av detaljbudgetarbetet är flera, bland annat kan ett mer noggrant värderings- och prioriteringsarbete genomföras utifrån tilldelade resurser, vilket ger ett mer genomarbetat beslutsunderlag att ta ställning till i nämnderna vid beslutssammanträdet i oktober.

Ramar och finansiella förutsättningar

Härledning av PFÖ-ramar 2021 ”steg för steg”

	1	2	3	4	5	6a	6b	7	8	9
Verksamhet	Aktuell budget 2020	Resursförd. Modeller	Central lönepott 2,5% → mars 2,5% april-dec	Struktur- förändring	Kapital- tjänst (vår 2020)	Politik - ökade resurser	Politik - minskade resurser	Rättelser	Effektivitet	PFÖ 2021
Valnämnd	25	0	0	0	0	0	0	0	0	25
Revisionsnämnd	750	0	0	0	0	0	0	0	0	750
Överförmyndar- verksamhet	1 100	0	0	0	0	0	0	0	0	1 100
Kommunstyrelsen	60 430	0	0	620	0	0	0	0	0	61 050
Försörjningsstöd	8 002	605	0	15	0	0	0	0	0	8 622
Räddningstjänst	11 999	0	0	145	0	0	0	0	0	12 144
Teknisk nämnd	33 608	214	0	180	0	0	0	0	0	34 002
Miljö- och byggnämnd	5 219	0	0	60	0	0	0	0	0	5 279
Barn- och utbildningsnämnd	402 966	7 988	0	2 760	0	0	0	0	0	413 714
Kultur och fritidsnämnd	31 039	0	0	170	0	0	0	0	0	31 209
Socialnämnd	250 657	3 740	0	1 810	0	0	0	0	0	256 207
Central lönepott	13 227	0	15 000	0	0	0	0	0	0	28 227
Finansförvaltning	-2 000	0	0	0	10 000	0	0	-500	-183	7 317
S:a ramar:	817 022	12 547	15 000	5 700	10 000	0	0	-500	-183	859 646

Not:

Investeringar

Nämnderna ska till budgetberedningen vid dialogerna i mars/april och maj ta fram förslag investeringsbehov för budgetåret 2021 och plan för åren 2022-2025. Utgiftstaket för mandatperioden 2019 – 2022 är beslutad till 338 mnkr i den skattefinansierade verksamheten (se programbudget 2019 sid 4 punkt 3 stycke 3). Investeringsmallar finns att spara ner på G:\Spec_grupper\Årsredovisning\Budget\2021\5. Investeringsmallar. Introduktion i mallarna kan erhållas av ekonomienheten.

Kapitalkostnader

Efter att en investering är genomförd uppstår en kapitalkostnad i driftsbudgeten. Eftersom kommunen under flera år kommer att ha en hög investeringstakt är det viktigt att denna kostnad beaktas i beredning av en investering i budgetprocessen. Kapitalkostnaden består av avskrivning och intern ränta. I Vaggeryds kommun sker ramjustering året efter investeringsåret utifrån faktiskt utfall. Det betyder att avslutade investeringar 2020

debiteras kapitaltjänstkostnad 2021. Dessa kostnader fördelas under våren årligen både som utfall och som budget. Detta görs på id-nivå. För 2021 är intern räntan 1,25 %. Inom avgiftsfinansierade verksamheter såsom Vatten och Avlopp är internräntesatsen samma som för den skattefinansierade verksamheten.

Komponentavskrivning tillämpas från och med 2014 i kommunen. Vissa större anläggningar har komponentuppdelats längre bak i tiden. Ekonomienheten är tillgänglig för att ge stöd till nämnderna i dessa beräkningar.

Intern hyresuppräknig

Alla lokalförhyrningar och tjänster som tillhandahålles av fastighetsenheten regleras i enlighet med ingångna internhyresavtal för 2020. Retroaktiv hyreshöjning för eventuella år då höjning ej gjorts får inte förekomma. Hyresavtalen uppräknas utifrån KPI vilket innebär 1,9 % enligt cirkulär 20:08.

Personalkostnader

Utrymme för beräknad löneökning är budgeterad centralt under finansförvaltningen och fördelas till respektive nämnd när löneöversynen är klar. Personalenheten lämnar underlag till ekonomienheten som beräknar kompensationen på id-nivå till nämnderna. Kostnadsökningen är beräknad till 2,5 %, vilket innefattar löneökning, löneglidning och kvalitetsökningar. Nivån är föremål för politiska överväganden under våren och kan justeras. Detta påverkar inte verksamhetens ramar då beloppet avsätts centralt i en lönepott initialt. Avvikelse kan förekomma för specifika grupper och även avtalstider kan variera för de olika fackförbunden.

Inflation

Inflationen enligt SKL cirkulär 20:08 beräknas till 1,9 %. Kraftiga avvikelser kan förekomma avseende specifika varor och tjänster. Förvaltningen ska i sin detaljbudgetering arbeta in realistiska uppskattningar av sina kostnadsökningar. Ingen kompensation ges i budgetramen.

Intäkterna

Taxor och avgifter beslutas under hösten. Lagen säger att taxor och avgifter i grunden ska baseras på självkostnadsprincipen.

För de taxor och avgifter som måste fastställas av fullmäktige ska nämnderna senast i september ta beslut och därefter skicka in underlag till ekonomienheten för sammanställning till ksau, ks och kommunfullmäktige.

Nämnderna ska aktivt söka möjligheter till ökad intäktsfinansiering samt eventuellt verksamhetsfrämjande projekt som kan finansieras via statsbidrag, EU-medel eller andra bidrag.

Volymförändringar - resursfördelningsmodeller

Olika resursfördelningsmodeller anpassar de ekonomiska ramarna för förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, gymnasieutbildning, äldreomsorg (hemtjänst). Förändringar i lokalkostnader samt kapitaltjänst ingår inte i modellen. Befolkningsprognosen för 2020-2030 är framarbetad. Ingen avstämning sker under aktuellt år, utan avvikelser mot befolkningsvariabeln förklaras i den ekonomiska uppföljningen samt i årsredovisning. Den kortsiktiga prognosen för aktuellt budgetår ändras endast om bedömningen ändras markant jämfört det underlag som använts i PFÖ-ramen i mars.

Modellen inom äldreomsorgen bygger på antalet invånare 80 år och äldre. Samma princip avseende mättpunkt som ovan modell inom BUN. Det totala antalet invånare 80 år och äldre reduceras med antalet redovisade platser inom särskilda boenden i årsredovisningen. Nyttjandegraden av hemtjänst beräknas därefter genom att dividera antalet redovisade brukare i hemtjänst med antalet 80 år och äldre efter att minskning gjorts med aktuella SÄBO platser. I årsredovisningen hämtas verksamhetsnyckeltal för antal personer som utnyttjar hemtjänst. Likaså hämtas kostnaden per brukare i hemtjänsten.

Modellen inom Individ och familjeomsorg utgår ifrån antalet invånare totalt i Vaggeryd och 110 % av standardkostnaden som ingår i statens kostnadsutjämningsystem. Initialt beräknas skillnaden mellan den nya och den gamla standardkostnaden vilken därefter divideras med antalet invånare aktuellt budgetår.

Samma principer gäller för beräkning av befolkning som i tidigare modeller. Av resultatet tilldelas 75 procent IFO inom Socialnämnden och resterande 25 procent försörjningsstöd inom Kommunstyrelsen.

Strukturförändringar

Förändringar i lagar och regler som föranlett ökning eller minskningar i respektive nämnds ram. Sveriges kommuner och landsting (SKL) bevakar åt kommunen att den så kallade finansieringsprincipen upprätthålls mellan stat och kommun när lagar och regler förändras och bedöms bli kostnadsdrivande för kommunsektorn. Kommunen justerar enbart i de fall SKL kan skickliggöra effekt åt kommunen i annat fall görs inga justeringar kopplat till nya lagar och regler i nämndernas ramar.

Under strukturförändringar hanteras också eventuella omvärldsfaktorer som föranlett ramjustering. En kraftig låg- eller högkonjunktur som exempelvis påverkar försörjningsstödsnivån justeras av budgetberedningen i denna kolumn. Likaså förändringar i PO- pålägg enligt uppgifter från SKR kompenseras i denna kolumn. Sveriges kommuner och landsting (SKLs) rekommendation för personalomkostnader (PO-pålägg) innebär att vi använder 40,45 % i vår budgetering av personal från och med 2021. År 2021 fördelas 5,7 mnkr ut till nämnderna utifrån denna höjning.

Här fördelas också specialdestinerade statsbidrag vidare till utförarnämnd, i de fall staten fördelat statsbidraget till Vaggeryd via det generella statsbidragssystemet. De statsbidrag som utgår till kommunerna har olika konstruktion. Vissa specifika statsbidrag ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och ligger i de generella statsbidragen, men de flesta är riktade och kan sökas i särskild ordning. Dessa sökbara statsbidrag är ofta kopplade till att kommunen ska påvisa att man haft en kostnad eller utfört en prestation. Information om statens motiv och intentioner med dessa statsbidrag presenteras oftast i samband med vår och eller budgetpropositionen. Sveriges kommuner och regioner (SKR) informerar också löpande om dessa statsbidrag i sina cirkulär. Det åligger varje nämnd att bevaka och söka dessa bidrag.

Politiska beslut ökade/minskade resurser

Politiska satsningar framgår i respektive nämnds verksamhetsberättelse som är placerad i slutet på Strategisk plan och budget 2021 som beslutas i kommunfullmäktige i juni. Riktade medel kopplat till ökad måluppfyllelse destinerar i kolumnerna "Politik – ökade resurser", "Politik – minskade resurser" i tabell i Strategisk plan och budget 2021 med namnet Tabell: Årets fördelning av budgetmedel – "steg för steg".

Rättelser

I denna kolumn, i "steg för steg" redovisas kostnader för vilka ramtilldelning skett i tidigare budgetar men där medel av organisatoriska skäl flyttas mellan nämnder. Ex: En verksamhet omorganiseras från nämnd X till nämnd Y och medför att medel ska beräknas och flyttas över till nämnd Y. Likaså kan en temporär uppkommen och beslutad kostnad under år 1 som fördelats mellan berörda nämnder med hjälp av bokföringsorder eller liknande placeras hos en av kommunens nämnder och i denna kolumn fördelas budgetmedlen från övriga nämnder till den ansvariga nämnden. Ex: Nattvandringar i samhället.

Internhyra nya lokaler

I förslag till riktlinjer för investeringsprocessen behandlas ekonomistyrning kopplat till internhyra nya lokaler. Av det skälet kan vi inte vara tydliga i PFÖ handlingen utan återkommer efter politiskt ställningstagande.

Återföring utdelning kommunala bolag

Vaggeryds Energi AB ger en årlig utdelning om 2,5 mnkr. Denna del synliggörs under finansförvaltningen.

Arbetsplanering

Arbetsgången i den centrala budgetprocessen beskrivs mera utförligt längre fram i denna handling. Förutom moment som lagts fast i tidplanen är målsättningen att fortlöpande följa upp arbetet genom träffar och avstämning mellan olika grupperingar – såsom KS, nämnder, ledningsgrupp och ekonomer. Respektive nämnd ansvarar för upplägget av den interna arbetsprocessen. Om avstämning och samråd ska kunna genomföras fortlöpande fordras det att nämnderna har en viss synkronisering av sina interna tidplaner. Förvaltningschef lyfter in ärenden som påverkar andra nämnder eller är av principiell beskaffenhet eller av större vikt i kommundirektörens ledningsgrupp. Dessa ärenden bör kommuniceras med ekonomichef inför mötet.

Budgetprinciper

Metod

Drift

Nämnderna erhåller sina anslag i form av kommunbidrag per nämnd. Varje nämnd fördelar sedan dessa anslag utifrån sina principer till organisationens kostnadsenheter, men också mellan de olika programområdena.

Programområden är olika verksamhetsområden (ex: förskoleverksamhet, särskilda boenden inom äldreomsorgen, turism osv.) Nämnden fördelar nämndens hela ekonomiska ram på dessa programområden. Detta sker under hösten och sammanfattas i den så kallade programbudgeten. Nämnderna ansvarar för samtliga kostnadslag inom sin ram. Nämnderna äger rätt att under året göra omdisponeringar inom ett programområde men inte mellan programområden utan justeringar görs i budgetarbetet inför varje nytt budgetår. Politiska satsningar inom ett programområde ska prioriteras och får inte omdisponeras för andra ändamål.

De förvaltningar/enheter som inte uppbär något kommunbidrag finansierar sina verksamheter med externa och interna intäkter.

Investeringar

Investeringar är nödvändiga för att uppfylla kommunens målsättningar samt skapar förutsättningar för att bedriva en effektiv och ändamålsenlig verksamhet i kommunkoncernen. Vid beslut om investeringar är det viktigt att flera aspekter finns med i beslutsunderlaget, inte enbart utgiften för projektet utan även perspektiv som energieffektivitet, förutsättningar för att planera en effektiv verksamhet, hållbarhetsperspektiv, samutnyttjande av flera verksamhetsformer m.m. Kommunens investeringar är omfattande och innebär stora utbetalningar som påverkar kassaflödet och lånebehoven, likaså belastas driftkostnaderna under en mycket lång tid efter att investeringarna avslutats. Driftkostnaderna består av långsiktiga åtaganden som avskrivningskostnader, räntekostnader, drift och underhållskostnader. För att lyckas väl krävs en aktiv förvaltning som är organiserad för att nyttja olika kompetenser och på så sätt fånga och värdera helheter. Viktigt att förvaltningen kan föreslå ändamålsenliga och kostnadseffektiva lösningar för den politiska organisationen exempelvis kring kommunens verksamhetslokaler.

Organisering, roller- och ansvar samt systematiken i arbetet blir mer viktig i en situation där både omfattningen på en verksamhet ökar kraftigt, men också komplexiteten ökar i form av att flera perspektiv ska vägas in i ett beslutsunderlag.

Mot bakgrund av detta pågår ett utvecklingsarbete innefattande riktlinje för investeringsprocessen och nya stödmaterial har tagits fram. Syftet är att öka effektiviteten i kommunens arbete med investeringar och lokalplanering. För att lyckas med detta behövs en tydlig och ändamålsenlig organisering, likaså behöver roller och ansvar tydligt klargöras samt en struktur/systematik med stödmaterial successivt förbättras så att tydliga underlag kan delges politiken för beslut. Behov och önskemål om investeringar är ofta omfattande från verksamheterna, vilket innebär att bra underlag är oerhört viktigt för att den politiska organisationen ska kunna fatta rätt prioriteringar/beslut.

Riktlinjen utgår i huvudsak ifrån en beskrivning av investeringsprocessen där lokalinvesteringar (lokalplanering) är en central del. Eftersom lokalplanering är en stor och viktig fråga som är starkt sammankopplad med investeringsverksamheten har organisering och lokalplaneringsfrågor vävts in i riktlinjen. Olika verksamheter har behov av olika kalkyler. Ansvaret för att projektet beskrivs på ett bra sätt åvilar den/de verksamheter/nämnder som initierar behovet, likaså att kalkylen fångar väsentliga poster så att ett bra budgetunderlag kan beredas politiskt. Ex: VA-investering åvilar tekniska kontoret att ta fram ändamålsenliga kalkyler. Lokalprojekt – en förskola eller skola är mycket komplex, av det skälet har det arbetats fram en "all Inclusive" kalkyl – som förhoppningsvis ska fånga väsentliga poster i ett sådant projekt. Ta kontakt med ekonomienheten för stöd i att använda det nya materialet.

Huvudregeln är att beslut om investeringar ska gå via budgetberedningen d.v.s. inom ramen för det ordinarie budgetarbetet. Nämndernas förslag bearbetas av budgetberedningen för att sedan sammanställas i ett förslag till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen tar ställning och föreslår kommunfullmäktige sina prioriteringar. Investeringarna bereds i en särskild beredning som påbörjas under våren året innan det år beslut om investeringsbudget antas i kommunfullmäktige. Den slutliga investeringsbudgeten fastställs i kommunfullmäktige i samband med ordinarie budgetbeslut i juni. Vissa justeringar kan göras i samband

programbudget ärendet under hösten och som beslutas i kommunfullmäktige i november. Bara i undantagsfall skall investeringar beredas utanför dessa två huvudspår. För varje investeringsobjekt (id) som äskas i samband med budgetarbetet ska uppgifter om resultatpåverkan, d.v.s. kapitaltjänstkostnader samt övriga förändringar på driftskostnaderna p.g.a. investeringen tydliggöras i underlaget. På detta sätt kopplas investeringsutgifterna och driftskostnaderna samman i budgetprocessen. I de fall äskandet avser verksamhetslokaler ska vissa gemensamma mallar följas/ användas.

Grundläggande regler – investeringar

Grundregeln är att investeringsbudgeten är beslutad på identitet (id), vilket innebär att nämnden inte kan disponera om mellan identiteter (id) utan att detta först har beslutats av kommunfullmäktige och att det i samband med ett sådant beslut klart framgår om det påverkar driftskostnaderna. För inventarieanslaget äger nämnden rätt att fritt disponera medlen inom verksamhetsområdet och under mandatperioden (ta med sig kvarstående medel till nästa år inom mandatperioden).

Alla förändringar i investeringsbudgeten, exploateringsbudgeten som är av principiell beskaffenhet beslutas av kommunfullmäktige. För investeringar som beslutas av kommunfullmäktige gäller att kommunstyrelsen har rätt att omdisponera belopp på högst 4 miljoner kronor. Detta gäller omdisponeringar inom en nämnd och under förutsättning att det ryms inom nämndens totala budgetanslag. Sådana beslut av KS ska delges kommunfullmäktige som information. Samma nivå om 4 mnkr gäller för exploateringsinvesteringar. Ombudgetering och/eller omdisponering av investeringar sker efter beslut av kommunfullmäktige eller på delegation till kommunstyrelsen. Ombudgetering och/eller omdisponering sker på id nivå. Överskott på ett id kan inte överföras till annat id utan politiskt beslut. En ombudgetering och/eller omdisponering sker inom ramen för ordinarie budgetprocess. I samband med strategisk plan och budget som beslutas i juni och som bereds under våren och/eller i samband med programbudget som beslutas i november och bereds under hösten kan sådana beslut samlas ihop, för att uppnå en effektivitet i den administrativa hanteringen av ombudgeteringar mellan år och/eller omdisponeringar mellan projekt (id:n).

Nämndens ansvar

Nämnd skall bedriva sitt arbete med planering, budgetering och uppföljning så att det egna ansvaret för verksamheten säkerställs. Nämnd svarar också för att eventuella åtgärder vidtas när så är påkallat med anledning av avvikelse mot budget för såväl drift som investeringsverksamheten. Nämnd ska följa den struktur- och tidplan för det kommungemensamma budget- och uppföljningsarbetet som kommuniceras i årliga anvisningar. Nämnd ska se till att den är så informerad att den kan ta sitt ansvar för verksamheten. Nämnd skall därför erhålla uppföljningsinformation om den egna verksamheten vid minst tre tillfällen på året enligt kommunens uppföljningsprocess. Nämnd har utöver vad som anges i anvisningar, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera KS/KF om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten. För nämnderna gäller att verksamheten skall bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar och enligt gällande lagstiftning även om detta medför att de i budgeten angivna målen inte fullt ut kan nås. Nämnd får således inte överskrida sin ekonomiska ram avseende drift och investering.

Nämndens ansvar vid avvikelser

Nämnd ansvarar för att hantera sina avvikelser avseende drift- och investeringsverksamheten. Förvaltningschefens analyser och förklaringar skall därför vara sådana att nämnden kan ta ställning till huruvida åtgärder skall sättas in, verksamhetens mål ska justeras, eller om avvikelsen lämnas utan åtgärd. För negativa avvikelser, i förhållande till ekonomiska ramar för såväl drift- som investeringsverksamheten gäller att åtgärdsförslag skall föreslås till nämnden senast vid nästkommande möte efter att avvikelsen konstaterats. (Se regler och riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning antagen i kommunfullmäktige).

Investeringsplanering

År 1

Januari

Lokalbehov

- Kommunens befolkningsprognos revideras.
- Ett behov uppstår – befolkningsprognos → signalerar eventuellt fler elever i grundskolan.

Februari

Lokalbehov

- Beställarnämndens lokalansvarige översätter fler elever till lokalbehov.
- Kommunens ledningsgrupp behandlar befolkningsprognos och beställarnämndens lokalbehov.

Februari/mars

Lokalbehov

- Beställarnämndens lokalansvarige tar upp behovet i sin nämnd i februari eller mars.
- Beställarnämnden godkänner/avslår behovet för fortsatt beredning. (februari eller mars)
- Efter godkännande i beställarnämnden expedieras ärendet av nämndsekreterare till samordnande nämnd (tekniska nämnden). Ärendet ska upprättas enligt kommunens mall för lokalbehov.
- Lokalgruppens samordnare (tjänsteman) kallar beställarnämndernas lokalansvariga till möte kring det reviderade lokalbehovet i kommunen (lokalbehovet är sammanställt inför mötet).
- Lokalgruppen bereder det samlade underlaget från hela kommunen, ser över möjligheter till samordning av verksamhetslokaler, för dialog kring alternativa lösningar.

April

Alla investeringsbehov kan föras i dialog med budgetberedningen med start under våren.

Lokalbehov

En tidig dialog sker i budgetberedningen första veckan i april. Dialogen kommuniceras av lokalgruppens samordnare samt tekniska nämndens ordförande. Styr signaler erhålls. Likaså preliminärt ekonomiskt utrymme delges från budgetberedningen. Lokalgruppens ordförande och tekniska nämndens ordförande kommunicerar dialogen med budgetberedningen med Teknisk nämnd. Informationen delges TN vid första mötet i april. Den samordnande nämnden (tekniska nämnden) och förvaltningens lokalgrupp ska ha stor kunskap kring principerna i kommunen (funktionalitet) avseende standardnivåer, byggnation etcetera.

April/maj

Alla investeringsbehov kan föras i dialog med budgetberedningen med start under våren.

Lokalbehov

Lokalgruppens samordnare återkopplar till beställarnämndernas lokalansvariga kontinuerligt. Preliminärt förslag från lokalgruppen bereds i kommunens ledningsgrupp samt kommuniceras med teknisk nämnd och budgetberedningen under maj-månad.

En prioritering beslutas i budgetberedningen under maj-månad.

Uppdrag ges av budgetberedningen till lokalgruppen. Vilka projekt ska utredas vidare enligt mall för större projekt (lokaler). Budgetberedningen ger i budgetbeslutet återkoppling på vilka övriga investeringsprojekt som beslutats och vilka som vid denna tidpunkt inte tagits ställning till. Detta framgår i budgethandlingen.

Juni - augusti

Lokalbehov

Ett beslutsunderlag skapas, där kalkyl 1 ska tas fram som underlag till budgetberedningens möten under hösten (september/oktober).

September/oktober

Budgetberedningen bereder alla investeringsbehov i kommunen samlat under hösten och har möjlighet att ta beslut antingen inom ramen för Programbudgeten i november alternativt Strategisk plan och budget i juni året efter.

November

Beredning övergår till beslutsprocess. De ärenden som anses färdiga för beslut lyfts in i programbudgethandlingen som antas av kommunfullmäktige i slutet på november.

År 2

December → under våren år 2 (beroende på när projektet behöver startas)

Nedan texter ”rödmarkerad” föreslås politiken under våren, ej styrande i nuläget.

Lokalbehov

De beslut som antagits av kommunfullmäktige övergår i förstudie – ett förfrågningsunderlag arbetas fram. Upphandling genomförs och anbud inkommer. Viktigt att kalkyl 1 kan utvärderas mot anbudsunderlagen så att en kalkyl 2 enkelt kan sammanställas till intressenterna (ex. politiken).

1. I de fall anbud avviker mot budget ska återkoppling ske tillbaka i processen. Om avvikelsen beräknas understiga 0,5 mnkr kan medel användas från projektets post för oförutsedda utgifter. Detta ska framgå i kalkyl 2.
2. Ett investeringsanslag ska budgeteras varje mandatperiod öronmärkt för periodiserat underhåll inom fastigheter. Om projektet delvis eller helt avser periodiserat underhåll kan teknisk nämnd besluta att ombudgetera medel från denna pott till det specifika fastighetsprojektet i investeringsverksamheten. Dessa ärenden ska expedieras via nämndsekreterare i tekniska nämnden till kommunstyrelsens arbetsutskott och ekonomichef.
3. Om avvikelsen ligger i intervallet 0,5 – 1 mnkr och inte punkt 1 eller 2 ovan kan användas kan startbesked ges av kommunstyrelsens presidium. Tjänsteskrivelse ska upprättas av teknisk nämnd med stöd av teknisk förvaltning. Ärendet måste beredas med ekonomichef innan beslutsunderlaget går till politiken. Nämndsekreterare i teknisk nämnd expedierar ärendet till kommunstyrelsens presidium och ekonomichef. Beroende på timing kan förändring eventuellt inarbetas i budgethandlingen för beslut via budgetprocessen.
4. Kommunstyrelsen har därefter rätt att omdisponera belopp på högst 4 miljoner kronor. Detta gäller omdisponeringar inom en nämnd och under förutsättning att det ryms inom nämndens totala budgetanslag. Nämndsekreterare i teknisk nämnd expedierar sådana beslut till kommunstyrelsen och ekonomichef. Sådana beslut av KS ska delges kommunfullmäktige som information. Samma nivå om 4 mnkr gäller för exploateringsinvesteringar.
5. Kommunstyrelsen har också rätt att tilläggsbudgetera av KF beslutade investeringsprojekt ur sin budgeterade investeringsreserv som under mandatperioden ska uppgå till X mnkr. Medlen kan användas för skattefinansierade, taxefinansierade och exploateringsinvesteringar. Efter politiskt beslut – kan upphandlingsprocessen avslutas (tilldelning).

Våren – år 2

Alla projekt

De projekt som inte beslutats i november – bereds vidare under våren år 2.

I undantagsfall kan ärenden lyftas för beslut politiskt utan att gå via budgetberedningen.

Juni

Alla projekt

I juni övergår beredningsprocessen i beslutsprocess. De ärenden som anses färdiga för beslut lyfts in i Strategisk plan och budget som antas av kommunfullmäktige i slutet på juni.

År 3 →

Projektet/en påbörjas. I de fall projekt tenderar att avvika mot budget måste projektansvarig (attestant) signalera till utförarnämnd (teknisk nämnd oftast) som tar ställning till alternativa tillvägagångssätt (se styrningsregler, ta kontakt med ekonomichef).

Ändamålsenlig och effektiv verksamhet

Analys av följsamheten för god ekonomisk hushållning sker både kontinuerligt när nyckeltal och indikatorer publiceras men också inom ramen för den ordinarie budget- och uppföljningsprocessen samt i årsredovisningen. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop, utan innefattar även ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att uppnå detta krävs en ändamålsenlig styrning, där man kontinuerligt följer upp utvecklingen av både verksamhet och effektivitet. Vaggeryds kommuns bästa är överordnat enskilda verksamheters och bolags behov och önskemål. Detta innebär att koncernnyttan ska beaktas vid varje form av beslut i dialog med berörda enheter/nämnder/bolag både när det gäller frågor om ekonomi och verksamhet. Bolagens styrning och villkor framgår av respektive bolags ägardirektiv.

Tidplan för arbetet 2020 avseende budget 2021

Budgetberedning nr 6

Datum: 2020-02-27
 Tid: 08:30 – 12.00
 Plats: Nämndsalen
 Innehåll: Investeringar, gå igenom processen under våren samt PFÖ med befolkningsprognos som skickas ut den 4 mars.

Boksluts- och analysdag

Datum: 2020-03-05
 Tid: Heldag
 Plats: Tallnäs
 Närvarande: Budgetberedning + nämnder/styrelse (ordförande, vice ordförande och förvaltningschef/VD), nyckelpersoner (ekonomer, HR-specialist, miljöstrateg, hållbarhetsstrateg).
 Året som gått –analys av verksamheten 2019 samt info till nämnderna om PFÖ för budget 2021

Hålltider 2020-03-05

08.00 – 08.30	Incheckning (kaffe)
08.30 – 08.40	Inledning (Annika o Gert)
08.40 – 09.05	Övergrip. resultatredovisning (Jörgen/Camilla)
09.05 – 09.25	Planeringsförutsättningar Budget 2021 (Jörgen)
09.25 – 09.35	Frågestund med Gert, Annika, Jörgen (Camilla)
09.35 – 10.00	Kaffe och fralla
10.00 – 10.15	Kommunstyrelsen
10.15 – 10.30	Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB
10.30 – 10.45	Vaggeryd Energi AB med Elverket
10.45 – 11.00	Frågestund med KS, VSBO, VEAB (Camilla)
11.00 – 11.30	Tekniska nämnden
11.30 – 11.45	Räddningstjänsten
11.45 – 12.00	Miljö- och byggnadsnämnden
12.00 – 12.15	Frågestund med TN, R-tjänst, MoB (Camilla)
12.15 – 13.30	Lunch
13.30 – 14.00	Barn och utbildningsnämnden
14.00 – 14.15	Kultur och fritidsnämnden
14.15 – 14.45	Socialnämnden
14.45 – 15.00	Frågestund med BUN, KFN, SN (Camilla)
15.00 – 15.15	Kaffe och kaka
15.15 – 15.45	Arbetsgivarperspektivet (Åsa och Annika)
15.45 – 16.00	Frågestund med Åsa och Annika (Camilla)
16.00 – 16.05	Avslutning

Budgetdialog budgetberedning och nämnderna

Datum: 2020-04-01 – 2020-04-02
 Tid: 08.30 – 17.00
 Plats: Nämndsalen

Närvarande: Budgetberedning + nämnder/styrelse (ordförande,
vice ordförande och förvaltningschef/VD)

Hålltider 2020-04-01

08.30 – 08.45	Inledning
08.45 – 09.30	Nämndernas anvisningar inför budgetdialogerna
09.30 – 10.00	Kaffe och fralla
10.00 – 11.15	Äga eller hyra – för och nackdelar (ev. annat)
11.15 – 12.15	Kommunstyrelsen
12.15 – 13.30	Lunch
13.30 – 15.00	Barn och utbildningsnämnden
15.00 – 15.15	Kaffe och kaka
15.15 – 16.00	Kommunens finansiella mål
16.00 – 16.25	Reflektion kring dagens dialog - sammanfattning
16.25 – 16.30	Morgondagens dialoger

Hålltider 2019-04-02

08.30 – 10.00	Socialnämnden
10.00 – 10.30	Kaffe och fralla
10.30 – 12.00	Teknisk nämnd
12.00 – 13.00	Lunch
13.00 – 14.00	Kultur och fritidsnämnd
14.00 – 15.00	Reflektion kring dagens dialog - sammanfattning
15.00 – 15.15	Kaffe och kaka
15.00 – 16.30	Diskussioner samt inför nästa möte 9 april

Nämnderna kommenterar sina ramar vid de avslutande budgetdialogerna den 23 april och för BUN och SOC den 7 Maj.

Budgetberedning nr 7

Datum: 2020-04-09 (Skärtorsdag)
Tid: 13:00 – 16.30
Plats: Nämndsalen

Budgetdialog nr 2 budgetberedning och nämnderna

Datum: 2020-04-23

Tid: Kallelse kommer, specifik tid för varje nämnd

Plats: Nämndsalen

Närvarande: Budgetberedning + nämnder/styrelse (ordförande, vice ordförande + förvaltningschef/VD)

Hålltider 2020-04-23**08.30 – 08.45 Inledning**

08.45 – 09.45 Tekniskt nämnd

09.45 – 10.00 Kaffe och fralla

10.00 – 11.00 Kultur och fritidsnämnd

11.00 – 11.45 Kommunstyrelsen

11:45 – 13.00 Lunch

13:00 – 14.00 Miljö och byggnämnden

14.00 – 15.00 Räddningstjänsten

15.00 – 15.20 Kaffe och kaka

15.20 – 16.20 Diskussioner samt inför nästa budgetdialog 7 Maj

16.20 – 16.30 Sammanfattning och avslutning**Budgetdialog nr 2 fortsättning budgetberedning och nämnderna**

Datum: 2020-05-07

Tid: Kallelse kommer, specifik tid för varje nämnd

Plats: Nämndsalen

Närvarande: Budgetberedning + nämnder/styrelse (ordförande, vice ordförande + förvaltningschef/VD)

Syfte: Nämnder och styrelse kommenterar förslag till budget 2020.

Hålltider 2020-05-07

08.30 – 08.45 Inledning

08.45 – 10.00 Socialnämnden

10.00 – 10.15 Kaffe och fralla

10.15 – 11.30 Barn och utbildningsnämnden

11.30 – 12.00 Skatteunderlagsprognos ekonomiska förutsättningar (Jörgen)

12.00 – 12.15 Sammanfattning och avslutning**Budgetdagar för budgetberedningen**

Datum: 2020-05-13-14

Tid: Avresa cirka 06.00

Tid: Heldagar

Plats: Internat, Ekonomichef anordnar.

Budgetberedning nr 8

Datum: 2020-05-25
Tid: 08:30 – 12.00
Plats: Nämndsalen

Strategisk plan och budget 2021-2023 i KS

Datum: 2020-06-03

Strategisk plan och budget 2021-2023 i KF

Datum: 2020-06-22

Strategisk utvecklingsdag

Datum: Ej spikat (September)

Budgetberedning nr 1

Datum: 2020-10-01
Tid: 13:00 – 16.30
Plats: Nämndsalen

Budgetberedning nr 2

Datum: 2020-10-15
Tid: 13:00 – 16.30
Plats: Nämndsalen

Budgetberedning nr 3 (beslutsmöte förslag programbudget 2021)

Datum: 2020-10-27
Tid: 08:30 – 12.00
Plats: Nämndsalen

Programbudget i KS

Datum: 2020-11-04

Programbudget i KF

Datum: 2020-11-30

Nämndsmaterial

Anvisningar och powerpointmaterial skickas ut till nämnderna inför:

- Boksluts- och analysdag

(G:\Spec_grupper\Årsredovisning\Rapportering\2019\Bokslutsdag 5 mars Tallnäs)

- Budgetdialog nr 1 och 2

(G:\Spec_grupper\Årsredovisning\Budget\2021\1. Mall och anvisning budgetdialog nr 1 den 1-2 april 2020)

- Strategisk utvecklingsdag (September)

Utöver dessa kommungemensamma mallar kompletterar nämnderna med egna bilder och underlag om behov föreligger.

I detta utskick till nämnderna ingår i bilaga mall för arbetet med budget 2021. (se nedan utkast ex BUN).

Nedan material ska sparas G:\(se ovan) senast tisdag 14 Maj kl. 12.00. Underlagen kan justeras, likaså de ekonomiska ramarna utifrån den politiska viljan. Målet är att beredningen är klar måndag den 20 maj. Därefter ställs budgethandlingen samman inför politisk beslutsprocess samt samverkan med de fackliga organisationerna.

Materialet/mallen nedan utgör underlag till budgetberedning i respektive nämnd samt ingår Strategisk plan och budget 2020-2022 som beslutas i kommunfullmäktige i juni årligen.

Sammanfattning

Det ekonomiska utrymmet för ytterligare medelstilleddning är i dagsläget mycket begränsat. Verksamheterna uppdras därför att se över vilka möjligheter som finns till förändring, omprioriteringar, översyn av intäkter och kostnader inom sitt ansvarsområde så att tilldelade ramar håller.

Det ska understrykas att omprövning av här angivna ekonomiska förutsättningar och planeringsramar kan bli nödvändiga under hösten om kommande skatteprognoser, regeringens budgetproposition mm föranleder detta.

Anvisningar

Ni har sedan tidigare fått mail (utskick) med PowerPoint bilder bilagda. En genomgång av dessa bilder har gjorts på ledningsgruppen den 13 januari och 27 januari. Använd dessa bilder som ett stöd vid boksluts- och analysdagen på Tallnäs samt vid budgetdialogerna. Vid frågor kontakta Jörgen Hansson tel. 8104 eller Eric Ohlsson tel. 8179. Vid frågor kopplat till mål och indikatorer m.m. Camilla 8122

Bilderna inför budgetdialogerna sparas på **G:\Spec_grupper\Årsredovisning\Budget\2021\2. Klara underlag från nämnderna till budgetdialogerna**

Budgetdialog 1-2 april senast onsdag 27 mars kl. 12.00.

Budgetdialog 23 april senast måndag 20 april kl. 12.00

Budgetdialog 7 maj senast torsdag 30 april kl. 12.00

Era preliminära underlag kan eventuellt delges vid kommunens ledningsgruppsmöten måndag den 23 mars, den 20 april, den 4 maj. Klara underlag arkiveras i respektive mapp på

G:\Spec_grupper\Årsredovisning\Budget\2021\2. Klara underlag från nämnderna till budgetdialogerna

Investeringar

De nämnder som har en omfattande investeringsverksamhet (teknisk verksamhet, KS och Kultur och fritid) tar kontakt med ekonomienheten för introduktion i nytt arbetssätt kopplat till investeringsverksamheten.

Övriga förvaltningar använder utskickad anvisning, där en av PowerPoint bilderna avser investeringar.

Budgethälsningar!

Jörgen Hansson, ekonomichef

jorgen.hansson@vaggeryd.se

Bilaga: Barn- och utbildningsnämnd

Ordförande: Jenny Larsen

Förvaltningschef: Per-Erik Lorentzon

Antal årsarbetare: X

Skriv in ert ansvarsområde se programbudget (kan vara en utgångspunkt)

Driftram 2021	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Driftram (nettokostnad)	398 305	391 177	402 966
<u>Resursfördelningsmodell</u>			
Förskola		3 355	4 527
Fritidshem		271	241
Förskoleklass		196	295
Grundskola		2 609	1 965
Gymnasieskola		869	959
Lönerevision april – dec 2020			
Lönerevision jan-april 2021			
Strukturförändringar			2 760
Kapitaltjänstkostnad utfall 2019 justeras 2020		4 489	
Politiska beslut ökade resurser			
Politiska beslut minskade resurser			
Rättelse – organisationsförändringar			
Effektivitet			
Driftram (nettokostnad)	398 305	402 966	413 714

Not:

Ingående resultatfond	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019
Resultatfond	11,9	8,1	-2,2

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Resultatet av kommunfullmäktiges resursfördelningsmodell till nämnden innebär ett tillskott om 7 300 tkr för 2020 samt 7 988 tkr för 2021 (se ovan tabell). Resursfördelningsmodellens ingående verksamhetsområden redovisas i ovan tabell, men är inte styrande i nämndens budgetprioriteringar 2021. Lönerevisionen är kompenserad för samtliga fackliga förbund t.o.m. mars 2020 (kommunal t.o.m. april). Medel för återstående period 2020 finns avsatta i en central lönepott och fördelas enligt rutin efter att den löneöversynen är genomförd. Kapitaltjänstbudget och kostnad ökar med 4 489 tkr innevarande år beroende på att BUN fått nya lokaler. Strukturförändringar plus 2 760 tkr beror på att PO- pålägget ökat till 40,45%. Nämnderna ansvarar för prioriteringar utifrån beslutad budgetram. I de fall nämnden bedömer att en förändring är av principiell betydelse ska nämnden föra ärendet vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Flera investeringsprojekt har genomförts och kommer att genomföras med koppling till både förskola och skola. Under investeringsavsnittet i strategisk plan och budget som beslutas 22 juni 2020 av KF framgår samtliga kommunens investeringar.